

Издази Недјељом.

Цијена:
За ЦРНУ ГОРУ и АУ-
СТРО-УГАРСКУ (и БОС-
НОМ и ХЕРЦЕГОВИНОМ)
на годину 6 ф., на по год.
3 ф., на четврт године 1 ф.
и 50 новчића.

За све остале земље у
ЈЕВРОПИ и АМЕРИЦИ на
годину 20 франка, на по
године 10 франка, на чет-
врт године 5 франка.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Преплату шаље се у
платеним писмима или
средствима државне касе.
Преплату на Цетиње, а
иначе се у картон упу-
ћује на пошту у Котор.
Доплату шаље се уредни-
цу Гласника у Кракову.

За огласе плаћа се од
реда била. За огласе по-
ла и на дужи вријеме.

Позив на претилату на „ГЛАС ЦРНОГОРЦА“.

Многим нашим претилатницима
послјене тромјесечна претилата крајем
овога мјесеца.

О тога позивамо учтиво њих и све
пријатеље нашега листа, који су ради
и у идущој четврти овај лист држа-
ти, да нам за времена пошлу прет-
илату, да им не би, због касно сти-
глог претилате, који лист од ново четврти
изостаје.

Цијена је „Гласу Црногорца“:

За ЦРНУ ГОРУ и АУСТРО-
УГАРСКУ (и за БОСНУ и ХЕР-
ЦЕГОВИНУ):

На годину 6 ф. р. а. пр.

На по године 3 . . .

На три мјесеца 1 . 50 п.

За све друге земље у Јевропи

и Америци:

На годину 20 франка.

На по године 10 .

На три мјесеца 5 .

Претилатници из Аустро-Угарске
(и Босне и Херцеговине) нека шаљу
своју претилату поштом упу-
тницом на г. Петра Рамада-
новића у Котор. Нарочито се у-
мољавају претилатници из Босне и
Херцеговине, да нам не шаљу извје-
стје непосредно овамо у запечатеном пи-
сму, за које ми морамо одје плаћати
свагда по 40 до 50 новчића, него
нека упућују претилату на г. Петра
Рамадановића у Котор, а то пошта-
ском упутницом.

Претилату из Србије на наш
лист приме само књижевара Велимира
Валоджића у Внограду. С тога нека
се тамошњи наши претилатници извје-
сте за времена с претилатом обратити
на ту књижевара.

Претилатници с других стра-
на нека шаљу своју претилату у
платеном за Цетиње писму
на: „Управу „Гласа Црногорца“ на
Цетиње“.

Цетиње, 15. Септембра 1884.

У П Р А В А

ГЛАСА ЦРНОГОРЦА.

ЦЕТИЊЕ, 15. Септембра.

Неким листовима у иностранству
чини се чудновато, а неким чак и
заворно, како може Црна Гора сто-
јати у добрим одношајима са Туреком,
с којом се љуто крвила кроз толике
вјекове.

Иада им у очи истинито при-
јатељство између нашега узвишеног
Владаца и Његовог Величанства Ото-
манскога Цара, посвједочено и при-
тврђено толиким знацима и доказима
из потоњег доба.

Падају им у очи и разне пајаве
нашега народа у разнијема приликама,
гдје се показало на неоспорни начин,
да је народ наш данас најбоље распо-
ложено према народу турском, да чези
његовој држави свако добро и да же-
ли с њим истим живјети у најбољем
споразуму.

Не поричемо ни једнога тренутка,
да је то све тако, па ма се још то-
лико чудили и кретили пријатељи и
противници наши на страни.

Него овом приликом, ако им је
воља саслушати нас, сво им мало
објашњења.

Јест истина, да се Црна Гора
кроз вјекове борила на живот и на
смрт с Туреком, и да је једна другој
доста јада задавала. Али борба је то

била јуначка, у којој су научили по-
знавати једни друге. Борба је то би-
ла отворена, у којој се на сабали гу-
било и добијало, у којој се није муч-
ки залазило иза леђа да се крдом
пригреси који мастан заогој, у којој
се није попут хијена ратнијех пило
на разбојаните да се напаје крви мр-
твијех и рањенијех, кад већ легле
лазина, него се вагда борило прси у
прси, с једне и с друге стране.

Црногорци су познали у Турци-
ма јунаке; а и Турци не ће бити
да су друго што запазили у Црно-
горцима.

У карактеру је јунака, да се би-
ју јуначки, док се бију, а да се назе
као људи, кад се престану бити.

У карактеру је кукавица, да ра-
тују испод мукла, док су у рату, а
да крхају једни другима врат, кад
су у миру.

Црногорци задржавају свој ка-
рактер у миру као и у рату. На за-
то није ни најмање чудо, што се они
данас, кад су хвала Богу на
миру са цијелим свијетом па и с
турском царвином, лијено пазе с
Турцима, а то им је у толико лакше,
што Турци не спадају међу народе,
који мир употребљају на то, да могу
другима на памуку крв пити.

Осим тога ваља имати на уму,
да ми живимо у непосредном сусје-
дству са турском царвином, а са су-
сједом ваља се добро пазити и у ду-
бави живјети, док си на миру с њим.
Наши толики трговачки и народно-
економски интереси стоје тијесно ве-
зани за турску царвину, а ти инте-
реси могу бити само онда задовољени,
кад можемо рачунати на добру вољу
и предусретљивост од стране турске
владе. Док смо стојали у рату с њом,
могло се како се хтјело; данас пак
ваља удешавати кораке с пажњом на
обојане интересе, дакле пријатељ-
ски, јер само на тај начин можемо
постигли, да нам се равном мјером и
са сусједске стране одмјерава. Ми не
живимо више на кремену од кушке
према Турској, нас не раставља више
од ње бритка сабља; а кад је то та-
ко, онда нам интереси наши налажу,
да ступимо у одношаје што тјешњега
пријатељства са државом, с којом п-
мамо толико заједничких додирних та-
чака у мирна времена, с којом ваља
да посвршавамо толике заједничке по-
слове, који ће бити од заматне кори-
сти за свекојки напредак наше земље.

Нема ли може бити каквих поли-
тичких разлога, да живимо с Туреком
у мирно доба на пети начин као што
смо живјели у ратна времена?

Нема баш ниједнога!

Ми смо с Туреком раскретили
наше рачуне, поштено, јуначки, па
сад можемо живјети с њом лијено као
добри пријатељи. Посматрају садржај
и тенденцију наше народне политике
ма с кога, гледишта, она нам налаже
категорично, да се с Туреком што
боље пазимо и слажемо, јер само на
тај начин моћи ћемо се вагда налази-
ти у положају, да се можемо без за-
прјека оданати дјелима мира, којима
смо ради што више оснажити себе;
и само на тај начин моћи ћемо се на-
ћи на билеж, ако би у будућности
изступили догађаји непредвидљиви, које
ми не ћемо изазвати, али их не ћемо
моћи ни отклонити.

Узмемо ли ствар са гледишта
културнога, у таквом је стању и Цр-

на Гора и Турека, да једна другој
ни најмање нашкодити не може, дакле
се нема ни бојати једна од друге.
Нити се ми бојимо каквога културног
надишја, којим би нас Турека могла
довести у зависност од себе, нити
Турека може имати страха да ће је
Црна Гора преплавити својим индустријским производима и учинити од
ње свога народно-економског роба. О
тога можемо без икаквога зазирања
ступити у најтјешње трговачке и на-
родно-економске одношаје с Туреком,
и отворити јој широм врата на при-
јелуј грађани својој, без да се бојимо,
да ћемо изгубити гуљу на своја недра.
А и треба то да чинимо, јер само на
тој страни можемо присти за себе
народно-економску снагу, која ће нам
ваљати у отвору утајничарског про-
тив ма које друге стране, која би на
нас навала.

Како из свега наведенога видимо,
сви разлози здраве памети и мудрога
разбора упућују нас на добру слогу и
лијено споразумијевање с Туреком, и
ми потпуно одобравамо, кад видимо,
да влада наша ни једне прилике, која
јој се пружи, не пропушта, а да што
чвршће притврди пријатељске везе с
Туреком, и да настојава сваком зго-
дом, да отклони све случајне прилике
и сметње, које би се непријетиле на
пут између нас и Туреке.

То се може чинити чудновато
мноштем пријатељима и противницима
нашим који не могу да представе себи
Црну Гору и Туреку дружије него
као два крвава непријатеља, која сто-
је вјечно у кошти јуначке. Али ври-
јеме је дошло, да се та крвава слика
изглади из памети, и да на мјесто ње-
не ступи на позорницу друга слика,
мало чудновата, али истинита и значај-
на: слика Црногорца и Турчина ухва-
ћена испод руке.

А дође ли опет кадгод пријеме
— које не вјерујемо да ће ипак више
доћи — да се на бојном полу огледа
Турчин и Црногорац, они не ће бити
кукавице, него овет јунаци, и биће се
јуначки док се бију, али ће се и овет
пазити као људи, кад се престану бити,
јер само то приличи за њих, као што
лијено каже наш узвишени Владалац
у племенитом pjesничком полету своме:

Па сад, кад се добро узмо:
Остаје нам, један другом,
Да јуначку пошту дамо —

А народи уморени
Да почину, да одахну:
Нек им рада и науке
Благотворни дани свану.

Борба страшна и велика
Настаје ли изновине? . . .
Задиме ли бојном маглам
Наша брда и равнине? . . .

Проз ту маглу засјају ли
Сабља нам бистри зраци? . . .
— Ми ћемо се, илз тога,
И пак штовати да јунаци, —

Према још није познато шта је
углављено на саставку царва у Скр-
пешћу, ипак се по реакцији, која је
поводом тога састанка наступила у
извјесном, и то баш претежном дијелу
јавнога мњења западне Јевропе, мо-
же доста поуздано судити, да је на
саставку главна ријеч вођена о основ-
ним начелима политичног и друштве-
ног састава Јевропе.

У државама западне Јевропе, на
има у Француској и Инглеској, гдје
су политичке слободе много јаче раз-

вијене него у великим царевинама
источне половине Јевропе, јавно ми-
шљење јако се узнемирило поводом са-
станка тројице царва у Скрпешћу,
те већ почиње да се буну и да на
глас ропта против омијех начела, која
су тобож на том састанку усвојена и
освештана.

Наводи се на име, у извјесним
органима француске и инглеске штам-
пе, како су се три цара и њихови др-
жавници сложили у том, да монархи-
ко начело поставе у темељ политичног
и друштвеног састава Јевропе, и на-
кле су у слијед тога закључили, да со-
лидарно и свијема силама спојијема
војују против сваке друге струје, која
би била обрнута на то, да поткопа или
ослаби монархијско начело у Јевропи.

Како је у Француској последије
потоњег рата француско-пруског уве-
ден републикански устав, а у Ингле-
ској постоји од старине конституција
са великим слободама политичким и
друштвеним, то су извјесни листови
француски и инглески у страху, да се
саставак у Скрпешћу не претвори у
такозвану „смету алијанцу“ и да не
постане овасан за слободни развитак
републиканских уставова у Францу-
ској и конституционалних слобода у
Инглеској.

Кад би то стојало што ти листо-
ви наводе, онда би Јевропа била по-
дијелена на двије половине, не само
географски, него и у смислу политич-
ких и друштвених слобода.

Но што је још чудноватије, те
двје половине не би се сагледале међу
собом, стојале би у противности једна
према другој, шта више, бојале би се
једна од друге. Западна половина бо-
јала би се од источне, да јој не пот-
копа неке републиканске, уставне и
социјалне слободе; источна би се бо-
јала од западне, да јој не унесе у ку-
ћу петролеј и динамит, запалире и
праскаве материје, од којих би могла
да се развале монархијске зграде неке.

Нама се чини, да листови запад-
не Јевропе немају разлога, што стра-
хују за своје политичке и друштвене
слободе од састанка царва.

Ми ле знамо, шта је углављено
на састанку у Скрпешћу. Али ако је
ту била ријеч о начелима политичног
и друштвеног састава данашње Јев-
ропе и ако је у тој ствари што за-
кључено, утјерени смо потпуно, да то
не може бити управљено против др-
жавне форме и омијех сеновијех на-
чела, па којијема данас пачељају сло-
бодне државе на западу Јевропе.

Ни државна форма ни конститу-
ционални састав тијех држава не мо-
же ни најмање сметати великим наро-
вима источне Јевропе. Простране
слободе, које уживају народи запад-
них држава, такође не могу сметати
консервативним државама источне Јев-
ропе, јер су оне слободе основане на
законитом темелу и склопљене су са
добрим државним поретком.

Али ако је у том правцу што
рађено и урађено на састанку у Скр-
пешћу, онда је то могло бити у-
прављено само против оне струје
у Јевропи, која је управљена про-
тив свакога реда и закона, која во-
јује у равнотји мјери против републи-
канизма и конституционализма као и
против монархизма, која је првљу за-
ставу своју замочила у петролеј и под
њом крмари правце у мјатану анархи-
зма, која динамитом лагума цијели да-
нашњи политички и друштвени састав
свијета.

Ако је циљан омијех гробара

дапањетга лудског поретка што утврђено на састанку у Скријевићу, француски и енглески грађани, и ако су републиканци и конституционали, могу само честитати паревима источнијих монархија и с највећом уредношћу пружити им руку, јер анархистичка чета, која пријети да се осили у Јевропи помоћу петролеја и динамита, под једнако је опасна и њима као и монархијама. Она кад би дошла до власти, не би штедјела републике за то што су републике, нит би обиласила старе уставне државе за то што су уставне: њена је сјекира с једнаком бестидношћу жестином намахнута на свако дапањетга организованог друштва лудског, постојао оно које му драго име. Њена је крајња циљ: потпуни раствор цијелог дапањетга друштва лудског у ништане, из којих би она постидје градила — не зна ни сама што!

Да се против такве убијачке чете тврдијема бедемима оградe, то је у интересу не само монарха, него и преједника републике, не само Царноједних поданика монархија него и слободних грађана република и уставних држава.

Па за то и велимо: ако је што у том праву чинено на састанку у Скријевићу, ради тога не би требало да се жаде листови француски и енглески, него би надало да буду благодарни, јер то не би намерно било против слобода њиховијех држава, него баш на заштиту тих слобода, које би без трага погинуле у отровном растору анархизма.

Нико не мисли, да је дапањет политички и друштвени експлоатациони — првијеће и ковице. Могли бисмо се често кладити, да тако не мисле ни сами монарси, који су се настали у Скријевићу, ни њихови државници. Али пари се и онај сваки, који мисли, да ће када у свијету и међу људма настати такво стање, у којем ће бити сваки задовољан и при којем већ нико више не ће жељети да буде дружије.

Но најмање припа да тако мисле ни ју они, који би хтјели да у прах и пепео претворе све што је човјечанство вјековима градило, па да онда ново друштво из ничега зиђу. Из ничега нико још није ништа саградио.

Немају дакле ни најмањег разлога бити, који би хтјели да подјеле Јевропу на два непријатељска табора, који крећу из мртвих вањира „свете алијансе“, који се боје за крваво стечене слободе народа.

Не! у те слободе нико не хоће да дира. Али ако је што учинено против анархистичке струје, онда монархима морају бити захвални сви народи и поточне и западне Јевропе, јер се ту не ради само о заштити крунисанијех глава, него о заштити ниједног дапањетга друштва, о заштити тековине свијех мигуљих вјекова, о заштити будућности познијех нараштаја.

Рекосмо, да нико не сматра дапањет политички и друштвени стање Јевропе за идеал, на коме већ више ништа не би имало да се поправља. То је истина. Али ко поправља, тај не руши. Начело конзервативног прав се најбоље слаже са начелом напредњачким у томе, да се гради даље из онога што постоји, да се иде напријед не преко рушења него на степену на она што се затекло, да се исправља оно што не ваља, али да се не руши све.

Кад се тако лијепо мир начело конзервативно са напредњачким, онда се може и република са монархијом измирити; онда нема разлога да се Јевропа дијели у два непријатељска табора: слободњачки и неслободњачки; онда ни листови западнијех народа немају разлога, да зазирају од три петача јевропског цара, ако су они што удесили против — анархиста.

Пријенос св. Арсенија са Ждребаника у Косијерево.

На молбу народа у сјеверним крајевима наше огабине, те грађане из Хер-

цеговице, дозволило је висока влада Царског Височанства Књаза, у споразуму са надлежном духовном влашћу нашој, да се св. моћа угодника Божјег св. Арсенија из манастира Ждребаника у Бјелонављанима, где су до сад били, пренесу у манастир Косијерево близу границе наше са Херцеговином, до ријеке Требишњице.

У то име изаслао је био у манастир Косијерево, као владим новјереник, г. Марко Драговић, секретар министарства просвјете и црквених дјела, који је приредио све што се односило на свечани пријам св. Арсенија у Косијерево.

У манастир Ждребаник послати су били, по налогу Н. В. Књаза, високопреч. г. архимандрит Митрофан и преч. протођакон Филипп Гадичевић, који су претходно извјештали св. Арсенија, кака ће се и у који дан св. Арсенија проћи кроз племена до у Косијерево, као што је и са грађанске и војничке стране учињено, ради свечанијег пријема Божјег угодника, којег је имао народ — вазне племену — додврати са Ждребаника у Косијерево.

Г. архимандрит са протођаконом крену о Петљу у недељу 2. Септембра, а дођу на Ждребаник у манастир св. Арханђела Михаила, где су нашла мјесно св. Арсенија бјелонављанско. Сјутри дан, у понедељак 3. Септембра, било је прелијепа свечана пријенос. У уторак, 4. Септембра, преобучен је Божји угодник у најбогатије „одјелнице“ архијерејско, које је намерно уз читаве св. Арсенија јеванђеља.

Послије тога било је пријенос к Светитељу од свега бјелонављанског народа, који се с њиме са сузама расцалјао.

Петого дана дошао је заступник Царског Височанства Књаза, Преједник Државног Савета, г. Божо Петровић, да учествује при пријеносу св. Арсенија, те су се и војници почели скупљати, на број 300 људи, који су имали војничке почасте чинити кроз села и племена, куда би Светитељ пролазио, као у исто вријеме и посети га, где би мјесно св. Арсенија од умора еустало, а то се имало чинити пред узаконим кроз села и вароши и пред излазком, за које су вријеме непрекидно на црквама звона звонала, а народ је на гомили приступио Светитељу за све вријеме пријеноса са Ждребаника у Косијерево.

У ови 5. Септембра држана је свечана вечерња, на којој је чинодјествовао г. архимандрит са протођаконом и више св. Арсенија. Послије вечерње отпочело је поновно читање св. јеванђеља, које су читали на пјеменице сви св. Арсенија бјелонављански, а народ се велики окупио те исте ноћи.

У сриједу 6. Септембра, на једну уру по поноћу, саужена је јутрења пријенос св. Арсенија, а св. Арсенија почела је на 4 сата у јутро, те је свршена тамај пра расвјету.

Непред кретања збога манастирска слава свечана кретање св. Арсенија, а војници под управом својих официра стављају се у редове за дефиле.

Управо на 6 часова дигне се живот св. Арсенија из цркве ждребаничке, које узлази мјесно св. Арсенија са г. Божом Петровићем и војводом поном Ристом Бошковићем, и поход се у величанственом распореду војника, св. Арсенија и народа овам редом крене:

Напријед се носило велики крст на дрвеној катарци.

За тим се носиле двије хоругве са распоредом, које су нарочито доносене с Цетина.

За вјетјема 100 војника под оружјем и у редовима.

За њима 50 војника без оружја, који су имали почети живот св. Арсенија, кад се св. Арсенија утрде.

За овима двије богате величанствене риније.

За њима опет двије хоругве.

За тим св. Арсенија, којег носашу овам обучених св. Арсенија.

За животом св. Арсенија бјелонављанско и цетинско.

За њима Преставник Књажевски г. Божо Петровић и свита његова.

За њим 100 војника под оружјем, у редовима.

За овјема 50 војника без оружја и остали народ.

Сва је ова величанствена литија пратила попрај Даниловић, Нажића, Кујана, Орје Луке, Стрелића, Слана, Шобалића, крај Пољује, Цетинице до на Вањину Воду, где у 12 сахата дочекају св. Арсенија вјештачко св. Арсенија, главари и војници, и где се са св. Арсенија литија заустави ради одмора и промјене војника. Одатле се врате бјелонављанци, а Цетиници уму Светитеља носити литијом распоредом преко Пољује, Цетинице и Куња до у поље цетинско. Главари цетински са св. Арсенија и са величанственом литијом дочекају св. Арсенија и поход на Саву у сред поља, где га св. Арсенија прихвати, те удружено литије поћу даље.

Гомиле народа излазашу по пољу, старо и младо, здраво и болесно, Турци са свијех страна, да виде овај величанствени приказ. У Нишковићу би поздрав, живот у цркви св. Петра и Павла, где грађанско св. Арсенија пролази читави са.

Свакиједа на пјеменице, а народ са хиљадама приступаше, које је св. Арсенија трајало.

На два сата по поноћу, 6. Септембра у четвртак, оделује се јутрења, а за тим литија, те на 6 часова из јутра у истом поретку и са највишом свечаношћу дигне св. Арсенија, којег праћаше мјесно гувернер војвода Тур. Петровић са главарима нахијским и народом до на поље Саву. Испод Рије, на, преко Сланага, приступаше народ на пољосе.

Бављају са главарима Вахом Буричићем и Миљковићем дочекају Светитеља на поље Саву, одакле се литија крене истим распоредом. Ту је св. Арсенија нахијско прихватио Светитеља да га даље носи, и бјелонављанско прихватио се напрег.

Литија са војницима бањскијема пријеђе преко Наоче, Трубјела, испод Мужовића, Гошца, Рудина до на Тупина, где је бањско св. Арсенија дочека. Одаје је св. Арсенија заједно у цркви тупанској, где га велике гомиле народа и војника предустрету. Светитељство је св. Арсенија читало св. јеванђеља, а народ је приступио св. Арсенија.

У јутро, 7. Септембра у петак, на 2 сата по поноћу оделује се служба, а послје исте, у расвјетље, ставе се војници бањски под управу својих официра, и с пратњом мјесних главара капетана Тетка Пејова и Баба Буричића, и осталога св. Арсенија са г. Божом Петровићем и његовом свитом крену даље преко Кленка на Петровиће близу Косијерева, где их дочекају главари граховски и св. Арсенија у највећој свечаности са војводом Антом Даковићем и владим изаслаником г. Марком Драговићем, који Светитеља прихвати у највећој побожности и унесу га у цркву, где му присутни народ приступаше, а последи, св. Арсенија и војници склонили се под дубове у шуму, да мало отајну.

У 10 сахата крене се исти поход са литијом у истом распореду к манастиру Косијерево. Светитеља носашу Баљани и Граховљани, за које вријеме звонаху звона на цркви Петровићској и Косијеревској манастиру.

Кад се стигло близу манастира, узме св. Арсенија са г. Божом Петровићем и војводом Антом живот и унесу га у Косијерево, где је литија ту пута око цркве ниша са Светитељем, а за тим га св. Арсенија унесе у цркву „рождества пресв. Богородице“ и положи га на одређено мјесто.

Иза тога било је благодарење са „моштеством“ за здравље и дуг живот Његовог Височанства Књаза и за срећу Владајућег Дома, на којем је отац протођакон говорио „многостетивје“ Књазу, Књагини, Нашљедику, Књажевци Мирку и свему Владајућему Дому.

У ови Госпођина две службена је свечана вечерња, на којој је чинодјествовао високопреч. г. архимандрит Митрофан са шест св. Арсенија у протођаконом Филиппом Радичевићем. На вечерњи присуствовао је г. Божо Петровић са главарима и множином народа. Народ, који није могао стати у цркву, стојао је око цркве у побојној молитви.

У вече била је сјајна алуминација по високијем брдума цркве манастира Косијерева, која се је изуминација могла виђети у пола Херцеговице. На врх једнога брда био је из огњена направљен дивни натпис са крупом: Ж. Н. И. (Живино Никола И.)

На Госпођин-дан, 8. Септембра, била је свечана литија на којој је чинодјествовао исти број св. Арсенија који и на вечерњи. На литији изговорено је многојетство Њ. В. Књазу, Њ. В. Књагини, Њ. В. Књазу Нашљедику, Њ. В. Са. великом војводи аетком Мирку, свему књажевском дому и народу црногорском и херцеговачком.

Том приликом изговорено је високопреч. г. архимандрит Митрофан пред скупиштем народом ову бесједу:

„Око бб-те вјиде, и уху не слыши и на сердце человеку не видима, јакне уготова Бог дубавици Јеро.“ (Л. Кор. II. 9.)

Књига су та Богом уготована блага, која је он за оне, који су се по његовим заповиједима у земном животу своје издани спремили? Ја је и ријечју изразити и човјечима мислима св. Арсенија са свим непојатно! Но у којем је то мени казати а нама вјеровати могућно, небеско блаженство за праведнике приутожљено прелијези свако земљско увеселење и човјечју славу. Праведне душе Ангела Божјег сиромеда на небо и с највећом радношћу сматрају их као храбре војнике, који се из боја са вишом вољом побједе врате, на их својим највећим успехом и радношћу предустетају и поздрављају. Пошто се праведне душе на престолу ејеђељем, ангелима и св. Арсенија окруженом цару небеском поклоне, је од разних себаша од Бога у име награде буду предустетени ошма да њих најутјешителније рајеница: „Ва друзи мои и дрете.“ (Лук. 11. 15. ст. 14.) О дубави који христијани! Казна је и казна је та дубав Божија према човјеку? Бити друг једнога великог, који је по човјечанству у свему теби равно, свет је вољка чист, а бити друг Божи, то је част и срећа, која не сраниво

превишава све земаљске части, дубаву славу и величију.

О, ко кажећу нас ко би могао бити друг Божи, ко би кажећу нас ко би могао, да буде учасник ове сјајности, славе и вољкојенија, коју је Бог праведницима на небо приутожљено? Зар би кога од нас смо помислити, да је нама грешницама немогућно те постигнути, тај би се градо претворио? Али да би смо те овога достојни показали, треба да неукљанемо заповједи Господње; ако ли смо по неспрећу ту дубавост занустили, треба да се понављамо; јер је Господ дошао да спасе грешнике.

Очигледним примјером к увјеровању дубави Божијој према праведницима служим нам негласно тијело Божје угодника св. Арсенија архиепископа епископа, кога данас први пут епископ омо виђети у овом храму. Овај Божи угодник живио је пређе 600 и неколико година; у животу своје чинио је све оно, што му је спремао пут приступу небескога блаженства. Он живио на земљи укљанео се свима онога што је било противно Богу и његовим заповиједима, па се тиме удостојио не само бити друг царства Божијег славе, него је на нашу неописану утјеху и тјело његово цијело и нетљено, као очигледни примјер за наше владане и управљање Богом сачувано.

Но да би ето најближе упознали живот и рад овога Божјег угодника — св. Арсенија архиепископа епископа — ово да вам то украто опишемо: Он се родио у Сријему; још у раној младости особитом благом израчу руковођен највећим примити монашески чин. — Он кад туђе, да св. Сава прелијеће еписку земљу, познати у манастир Жичу, где се тада св. Сава налазио, са тоном жељом да би код Божјег угодника св. Сава у блискости најаваљни се навикнуо се од њега св. Арсенија и богоугодноме животу. Свети Сава на најдубавији начин прими Арсенија, јер у њему познаде добру и племениту душу, која сама криси монашески живот. У Жичи Арсенија прими монашество. Млади монах анајући, да иго Христово најтежко па с највећом готовошћу и без сваке муке прими на себи тежко брего монашки обвеза.

Кад је св. Сава први пут отишао, да се поклати св. Арсенија мјестима у Јерусалиму, остави за њим манастир Жиче Арсенија. Посље повратка свога св. Сава пошље Арсенија, да тражи мјесто на коме би се подигао манастир, где би се смјестила архиепископија епископа. Он у предају тако златом Христоанско, најбоље еходно мјесто за манастир у коме би се смјестила архиепископија епископа. И на томе мјесту Арсенија помоћу св. Сава подиже величанствени манастир у славу св. апостола Петра и Павла, који и данас као сјајни споменик из прошлости епископа у старој Србији постоји. Манастир онај од већина, које ондје бјеху, прозове се Пећ, а од тога што је тамо од времена епископа цара Душана живио епископ патријарх, прозове се патријаршија — он се такође и данас зове Патријаршија или Патријаршија.

Кад је св. Сава по други пут отишао, да се поклати св. Арсенија мјестима у Галичини, мјесто себе постави за архиепископа све епископ земље св. Арсенија, као мужа достојног тога великог чина. Пошто се св. Сава у повратку своје представио у Трново у Бугарској, на годину дана после његове смрти, Арсенија наговори ондашњег епископа краља Владислава, да св. Арсенија стрци свога из Трнова пренесе у манастир Милешеву, Крад пристане на тај савјет и св. Арсенија Савино на највећемачи начин у пратњи краљевској буде пренесено у манастир Милешеву.

Поред старости и великог труда, кога је архиепископ Арсенија имао у управљању епископом црквом, јаво г. пораз и жалост за својим учитељем св. Савом те ослаби здравље; зато мјесто себе за архиепископа епископ постави Саву II. от Неманића, четвртога сина Стефана Црнојевчића. А Арсенија 28. Октобра пресели се у вјечност и његово св. тијело било је сачувано у манастиру пећском, његовој адулжбини.

Посље његово св. тијело из Пећи буде пренесено у неки манастир код Лима у Херцеговини, а после у манастир Довола на Тари, из Довола у манастир Морачу, од одакле код цркве на Медун у Кулама, одакле се је Велики 5. пола Мило Петровић, отац Његовог Височанства епископа владарује Књаза Николе, поводом првог куче воаре до пренијети у манастир Ждребаник где је био више од 30 година. Црногорски народ и из околине мјеста као Херцеговине, Приморја, Албаније и старе Србије ваља а особито 15. Августа долази је у великом броју на поклоне св. Арсенија Божјем угоднику. Богослужбени су ту извјештали својим, помоћи а у св. Арсенија држио своје године на дан његовог престављања 28. Октобра.

Ето дубави христијани! Иза живота као човјека а послије чиставости, као Божјег угодника и св. Арсенија, у крсто, али у глашном прикључицама извртао сам вам живот св. архиепископа епископа

екога Арсенија. Овај свети мучи по благу, парави својој издужујући јесавијелско, науци у најдубљој смирености, молитви и самој жељи је земни живот свој провести, по колико је небо од земље удаљено, толико су мисли божије удаљене од мисли људских; као што неке звијезде већу сјајност имају од других, тако и Бог поједине мужеве бира и на висини примјера и угледа ради подиже, да они богоугодним животом својим, добродјетелима дјелима и другим хришћанским врлинама као правили служе. Св. богоугодни Арсеније био је заиста сјајна звијезда на српском небу. Он је био огледало, које је народу нашему не само за живота му предочавало, него му и сада показује стању, која води, како свакоме благу, срећи и напретку земноме, тако и блаженоме покоју и вјечноме спасењу. Св. Арсеније док је на земљи живио, он је као глава цркве обилазио српску земљу и по њој високо архипастирски благослов и сваку срећу за благо драго му наставе. Он и данас живи, али не у првобитној земни него небески живот, у анђелској савијести, у друштву небројних анђелских сила и божијих светила. Он и данас као архијереј на небу живи обилази нашу земљу и носи јој обилати благослов. Он је у то име ево и он је дошао. — Долазком својим дошло нам је браћо божи благослов и мир. Данас долази међу нама велики чудотворац и са собом помоћу божијом доноси исцјељивање помоћу болесника и свију недуга, како тјелесних тако и душевних. Зато сви, који јема је Бог поклонио добро здравље, приступите топлима молитвама, да благодари Богу пред његовим угодником за тај највећи божи поклон; а ви који сто слабога здравља, који патите од које мање или веће болести, похитајте с врљом молитвом Богу и његовом угоднику св. Арсенију, на ње вам Бог по молитвама св. Арсенија скору помоћ даје. При таквоме приступу молитве се из душе, срца, втрљом надом и вјером, као што је сам Господ и обећао: „Вјера твоја спасе те тј.“ (Мат. 17. 19.)

Овај манастир уздигао је данас високе чиге, што је добио за заштитијелца свога угодника и чудотворца божега, који у врлинама замјенује највећег српскога светитеља и добротвора св. Саву Немањина. Обитали ове постаје данас старешина овај велики муж, који је наше година био гл. глава цијеле српске цркве. Не могу пропустити а да вам на маломе броју овом приликом, да су наши манастири и у њима св. божи угодници сачували Српство и вјеру његову. Тешка и црна била су времена кроз која је више вјескова српски народ пролазио: Патио његове, чемерне мукe и небројне жртве изван су домаћаја човјечијег разума; али опет предци наши не подложне свему томе. — Њихова нада кријевала се у помоћ божију, у ухваће божијих светитеља: св. Саве, Симеона, Арсенија, Стевана Дечанскога, Микелу, Данила, Василија Острошкога и Петра Цетињскога. Величанствени манастири, које ови богодуховни мужеве подигоше кроз више времена биле су једине школе, за српску младу — у њима се спремаше служитељи олтару Господњег; у њима се народ наш окуљаше на молитву, и ове му адулжбине брзо очигледна усомења његове прошлости а тврда нада на бољу и срећну будућност његову. У овим светим храмовима трсашу га оне богодуховне пророче ријечи: Блажен, јемуже Бог Јаковљев помоћник јего, уповио није јего, на Господа Бога својего; Господ изведе га из свих невоља, Господ љубит праведника. И то ето народу нашем изада је кријенило наду на своју бољу и сјајну будућност. Нада та није га каневјерила јер свемогући Бог не допусти да се искра слободe српске у црногорским стјенама прегаси. Слободу ту чување и бранише соколови црногорски највише под управом митрополита црногорских. Искра слободe у Црној Гори сачувана, под Владомачином из Дома Петровића расипала се у величанствени и сјајни пламен државне снаге, моћи и народног угледа. Очигласи се његовог Високогласа нашега. Премилостивог Господара Књаза Николе води нас путем напретка да достигнемо ово стање које ће нас изједначити са другим срећним народима. У овоме предузету предузет је нуд, који води нас свему оном, што је Богу угодно и народу спасоносно. Као што је вјера старозавјетне праоце оправдавала и у обичају земљу руководио — она нас нити оном духовном храном, без које ниједан народ срећан бити не може. — Таквом вјером дошао је данас овдје Св. Арсеније Архијериско Српски. Зато љубиће хришћани показати се достојни ове велике Светитељске посјете и то ћете показати најбоље тијем ако у свакој потреби и прилици будете долазили овдје на поклон Божему угоднику. — Стари и млади, здрави и болесни, велики и мали, богати и сиромашни, сви без разлике иштите његова благослова. — У свакоме нашем дјелу и предузету, кроз молитву иштите његовога сајета, владајте се и управљајте по њему. Ако тако будете радили, испослаће Бог на вас своју богату благодат —

удјелиће вам се свака срећа а и грјехова ваши бити ће опроштени. Пред његовом божега Светитеља у овоме божественом храму молитве се Богу за здравље нашега Премилостивог Господара Књаза Николе, за Његов Владичаки Дом, за срећу укућнога народа нашега коју нека получите и ми благодат и човјекољубијем Господа нашега Исуса Христа, којему нека буде слава кроз све вјекове — Амин.

Послије службе изашао је Божо Петровић са главарима међу војску и народ и у дивноме разговору провео једно по сату.

У 12 сати био је парадни објед на којему су били позвани сви окуљени главари. Свага је било на првој трпези 150 особа. Приликом обједна изговорено је вите здравица у част Њ. В. Књаза, Княгини, Намједнику и свему владајућем дому.

За првом трпезом била је друга трпеза на којој било је 200 особа.

Цео дан народ се је веселио са највећим одушевљењем. Свуда на сваку страну чули су се благослови и молитве за здравље и срећу Њ. В. Књаза, који је толико усрећно овај народ благовољеном својом, да се пренесе мошти св. Арсенија међу ови народ.

Г. Божо Петровић отпутовао је у недељу са малом пратицом на Косијеву на Пикшић, којом приликом сарају је изишао славни Вучи До, где Црногорци одржаше ову славну побједу над Мунтар-нашом, где погубе Селам-наша, а заробљени би Осман-наша.

Архимандрит Митрофан и Марко Драговић вратили су се на Цетиње у уторак.

Тако је свршена ова велика светковина какое можда није била од како су пренесене мошти св. Саве, учитеља св. Арсенија, из Трнова у Милешеву.

Р. А.

Политички преглед.

Новине, које смо ове недеље примили, шине су подробнијех извјештаја о светковинама, које су чинио приликом састанка тројнице царева у Скрњеву. Простор овога листа из доунига нам, да описујемо тих светковина овдје доведемо; а држимо, у остало, да то није ни нужно, јер разумије се и само од себе, да су се царева морали добро провести, кад су дошли у гоште цару рускоме.

Много би важније било, кад бисмо могли знати, шта је закључено на сајетовањима, која су том приликом држана између царева и њихових првих државника. Али то је и данас још велика тајна, која ником није отворена. Према томе се кад тад и сама од себе открити. По изјавама официозних изјављивача источних царева не можемо ништа знати, јер разумије се да и ти листови, ако можда и знају тајну, морају да је чувају као очи у глави. Више се може дознати из листова оних држава, које вијесу представљене биле на састанку у Скрњеву, а те су државе Инглеска и Француска. Листови тих држава прилично су узмиремени са тога састанка, јер држе да је коалиција великих источних царева у управљивању против њих. Французи се боје за свој републиканизам, а Инглеси не толико за своју уставност — јер држе да ову нико на свијету не може оборити — колико за своју колонијалну политику, против које су све стрпјале Бисмаркове управљене.

Официозни листови трјују царевина ујервају свакога беспрекидно, да састанак у Скрњеву не значи ништа друго него мир и опет мир.

Један од уредника францускога листа „Journal des Débats“, г. Монерије, који се приликом свога посјећује кроз балканске државе бавио и у Пешти и Бечу, изада о својој посјети код Калаја, архивног управника Босне и Херцеговине, ово:

„Кад сам се састао с г. Калајем, одмах сам познао, да имам посла с једним државником нашега реда. Калај ми је казао, да је анексија Босне и Херцеговине извршена (није још извршена, ако се не криво). У. Г. Ц.) по нарочитој жељи аустро-угарскога цара. Њемачка либерална странка била је узаше против анексије, и с тога је пала у немилост код цара. Ова анексија, као и свако освојење које се с рачуноског гледишта узме, мора се сматрати као врло рђаво трговина, јер се при том послу неда прорачунати све на даку што може наступити. У Инглеској су казали, а можда и доказали, да Индија пада на терет Великој Британији, на ипак Инглеска не ће да напусти Индију, и има нуно право. — Господин Калај заузима своје мјесто по појеру, и чини ми се да је задовољан с постигнутим резултатима. Казао сам му, како Срби потеку своја права на Босну и Херцеговину, које су провинције негда припадале Дунавском Царству, и како се краљ Милан нада, да ће му аустро-угарски из пријатељства предати те двије провинције. Калај ми на то одговори смијешно се, да Аустро-Угарска у свом пријатељству према краљу Милану никад не ће тако далеко ићи, да му оне провинције поклони. Калај ме је за тим

питао о успјесима мога пута по Балканским државама, и моји одговори сагласи су се потпуно са његовим мишљењем.

Као што г. Монерије у свом чланку најпрејед каже, примјетно је у Београду, Букурешту и Софији, да је руска акција тамо у негативном стању. Антигонизам између Аустро-Угарске и Русије на истоку не зависи од воље тамошњих влада. Да би се та ситуација намјенила, треба да би, да једна или друга одважи јермо заборене, а то не може даље ни једна да учини, јер нема снаге. Може се рећи, да је г. Калај министар за иностране послове истока, и он познаје тамошње прилике из темеља. Позвао ме је — вели уредник — да походом окупирам провинције, а ја сам походу примио на до године у Мају мјесцу. Кад сам се с њим праштао, рекао сам му, како се налази, да се до мјесца Маја не ће ништа догодити што би могло моју намјеру осујетити. Он ми на то одговори: „Ко зна? На истоку нико не може добар стојати ни за шта.“

Избори за сабор краљевина Хрватске и Славоније свршени су. Од свих 110 заступника прихватила странка народној 69, независној народној странци 13, Старчевићеве 24. Три заступника стоје изван странака, а у једном округу има се предузети нови избор између кандидата народне и Старчевићеве странке.

Према томе изводу избора има народна странка готово и без врљних гласова, с овима пак влада и безусловно већину од двије трећине против свих осталих странака. Ипак не може се рећи да је она у добитку. У добитку је једино странка Старчевићева, која је највише градобила, а ако се у обзир узме, да је на многим мјестима само са неколико гласова провала, онда се мора узети, да је она у јавном мишљењу хрватскога народа најјаче напредовала и да ће, ако тако и даље потраје, за коју годину дана сз биратишта с побједоносном већином изићи.

Какав ће бити избор сабор хрватски, који је на 18. ок. м. сазван, то се већ види по предомислима знацима његовим, који се појављују на улицама загребачким, где се јавно грде и срамоте сви, који нијесу гласовали за кандидате Старчевићеве странке. Хрватска игра — ва банчае.

ДОПИСИ.

ПОДГОРИЦА, 8. Септембра. — Синоћ у главо доба ноћи дојурисе оваје турски сузарије из Туза и по кућама ће најбоше музичерима који су се по постоје овдје затекли (турски несељеници одавде) саопштите им наредбу да исте ноћи иду у Тузи, јер се сјутра не ће пропустити успјед установљене десетодневне карантине с Подгорицом и околином јој, и то не само за чедла већ и за робу; чега ради у мирно доба ноћи настала општа изненадна узбуна; многи, који сједеше запозвјести, одоше исте ноћи, а који за јутрос осташе, моране се вратити наутра, јер их не пропустити на граници.

Овај немудрости и ничим неоправдани поступак турских пограничних власти изнејадно је необично снаго, јер и да је мјеста и потребе каквој карантини, то је у реду да су њихове власти извазе одавд. нашим властима, да оне благовремено опомени затечене турске поданике да на позив својих власти оду својим кућама и т. д. Јутрос мјесце власти њине објавила писменим јављају: „свакоме ко би имао кћи у Турску, да је стављена од њине стране десетодневна карантина за све што би из наше државе имало ноћи и то из узрока нашој влади непозната.“

Томе не можемо другога узрока наћи до да је влада турска рђаво наизмјестена, да има у нашој држави болести, што жала Богу до данас нема; или што се боји да кољера, која бијесни у Италији, не дође у Црну Гору. Но за то је влада наша увијек била нажална, јер је у својим приморским паронима предузела нужне здравствене мјере за све што из Италије дође. Памтим 1867 год., када кољера бјежмаше код Скадра у селу Широпоте, становници истог села долазашу у Скадар још незаражени и саобраћај непрекидаше власти турске док се зараза увуче и у Скадар. А данас ограђује се карантиникама од Црне Горе у којој је жала Богу, особито овдје у Подгорици, стање здравља код људи и стоке најповољније.

Назад неколико дана доцуха се да у погранична мјеста у Турској има сточне болести, пак ево како су поступиле наше власти: Саопштите су писмено турским властима у Тузи и пошто нема у Тузи ваљаних лекара, послала је писма влада одавде лекара да прегледа и тачан рапорат достави, па тек ако лекари констатују да има сточне болести онда да се јави и да се избјегне саобраћај са њиховом стоком на нашим пазарима. Наравно тако и треба да чини свака влада.

Говори се да су нарочито курири ту вече стигли с поменутим изјављивањем од еларектор гувернера Асим-Паше који се у Беране бави.

Било тако или како му драго, што се овој поступку пограничних турских власти никакмо оправдати не одобрите не може.

За даље овдје. С. Ђоком.
Једна Подгорица.

(С. Ј.) ПОДГОРИЦА, 9. Септембра. — У прошла четвртак 6. сеп. довршен је мост из рачица Зете, из кој је на 3 мјесца почело радити јуначко племе Цинца.

Тим приликом стекло се околу мостотина Цинца са својим главарима; на скупштини чам издари поздравне речи орава. Цинци прихватише чиније и уа млогобројне узврате: „да жини Цинца Високогласа Књаза Никола“, затрије шемак да изува, иза којег гадловање трчкал маршера, из коју с предузетоме приједном и исказаним мајстором Милошем Јепоутићем, и са још млогом цинчким главарима, да је овај мостотина одушевљених изјавила витешкосту Књаза и Његовом глумишном Владичаком Дому под чијом је Владом ови мостотина и ередом довршен, и који је и у овој грађи својом иницијативом и даровљивом и међу поклазо колико је немишљив срцем и душом одла ерва и благогласају свога народа. Наје ми ове намјера релатива поједине у прошлости десетиле се случајеве утољена млого цинчско чедла у тој мосту и с таквим случајевима ско чинио нужде, алог чега је ово племе приступило овој иницијативној грађевини, повлазо потпунути од свога Књаза-Господара, те ће случајеве и нужде донасиак из њихове средине првом приликом објеловати. Доста је што ју констатоватг поуздано, да су предузети и с успјехом ево свршили један огромни рад, велики камен мост, који се успоредити може својом величином и дјепотом са „мостом незирином“ код Подгорице, и да су на то грађи само издарили пендантили више од 7000. фризата, олам свога огромног материјала, којег су Цинци сами набављали, приносили и при грађи неуморно радили, и сувише познате улоге у својој средини скупљали; које ево како им едуже издику и поклазо код Књаза и свога народа црногорскога, тако ће изјавио едужети и на материјалну корист њихових домова, осигурали се даље од доведене опасности при неопрецином пролазу. Уа све ове користи побравши опште принаице и поклазо, истакли су се и на углед другим племенима црногорским.

Ника ми буде дозвољено на овом мјесту истину казати, да су цинчски главари свг а особито њихов војвода г. Миланко Цинци Вучина, увијек инагојавили рад и куражили војнике предначеља радом сами исто као и остали војници, тако да сам једном приликом очовица био да поменути војвода Миланко а да њиме и друге главари носку на дељима камене на Брда све док се умори, затим се обрати војницима са ријечима: „Де браћо и ни притесите још по 7—8 пута камена колико смо и ми“.

Значајно је и то што су исти мост подигли под Трпјебач на оном крају истог племени мјесту да је 1876 год. сече у ово доба била она славна по Црну Гору битка у којој су Црногорци под предводитељством војвода г. Божо Петровића еркали турску војску коју на њих вођаше лукави Дервиз-паша, приморављући турску силу да се топи у Зети и Морачи; те је и носеграђени мост вјечито естајати као спомен требачабога боја и причаће нараштајима јуначко прегуће њихових предака.

Јуначи, који силом сили непријатељској одољеше, постигоше и сјајни резултате, те после рата с ову страну ријеке Зете шире своја стада „великим“ и „малом бродом“ да су вачичине биле турске турфаве и у њима јак носало нилама. И сво сале етварају себи брани и безопасни саобраћај к вароши Подгорици.

Свакако сечење моста биће одмах по очекиваном долазку Књаза у Подгорицу. Славна Књаза и витешким дому Петровића! Славна побједима Црногорцима! Славна непобјеђенима!

Домаће вијести.

ЦЕТИЊЕ, 13 Септембра.

— Промла суботе, на малу Госпоју, славила је ода, с. м. обитељ своју славу рођеним пресв. Богородице Час свако године, тако се и оне стекло на у славу доста народа из Црне Горе и околине. Оно године свезаност је била увеличала још и тијем, што се славила и четвртостотилењом основана цетињског манастира. Кљо је главно светковина те узгоме остављена да до године, ако Бог да, то је она оне године отпачиена била на свку прилику свечаност, која се обича на најприје едужбом бојом у св. обитељи, а затијем нарастоном у повој душе светити Господара Ива Црнојевића, који је држан и самгеме ролалним, сглаго манастира „на Тануру“, Служба божија, као и нарастоу присуствоваа су Њихови Високогласа Књаза и Княгини са својетаним владајућим домом, црногорски достојни

створеници, чиновници и мноштво народа. При појаву црквије црквене „вјештаја памјат“ Књаз и Књазина и васкрсења народ клекне на кољена и тако се помозише Богу на душу зетскога Господара Ива Црнојевића.

— На овдашњој гимназији данас су отпочели редовна предавања. Јуче је било призивање св. Духа, иза којег је сједзи ученицима у школи прочитан школски закон. Овоме акту благовољно је присуствовала Његово Височанство Књаз.

Црногорско Поморство.

Св. Никола, 26. Августа. — Ове недеље имали смо за три дана мајстро прилично јак и ведро вријеме, на широко леванте тих и мало облачно и спину, на цунајет прилично јак и облачно, у по ноћи греко и ведро, на два дана мајстро прилично јак и ведро. А море мирно.

Улазак и излазак Бојане био је слободан.

Доједрише:

Траб. при. „Душа Моја“, тон. 24, кап. Брахим Дани, из Обота, су 5 момака, крцат руја.

Траб. при. „Уда Верди“, тон. 27, кап. Омер Јусуе, из Обота, су 5 момака, крцат руја.

Траб. при. „Мно Тиро“, тон. 33, кап. Зекиел Мемни, из Обота, су 5 момака, празан.

Траб. при. „К. Скутарино“, тон. 34, кап. Сулејман Јусуе, из Мјетке, су 6 момака, крцат трговине.

Траб. при. „Леоне“, тон. 35, кап. Брахим Дрми, из Грјешња, су 5 момака, крцат трговине.

Траб. при. „Улузие“, тон. 43, кап. М. Јахоја, из Обота, су 7 момака, крцат вуно.

Поједрише:

Траб. при. „Душа Моја“, тон. 24, кап. Брахим Дани, за Тријешње, су 5 момака, крцат руја.

Траб. при. „Уда Верди“, тон. 27, кап. Омер Јусуе, за Тријешње, су 5 момака, крцат руја.

Траб. при. „Мно Тиро“, тон. 33, кап. Зекиел Мемни, за Уцињ, су 5 момака, празан.

Траб. при. „К. Скутарино“, тон. 34, кап. Сулејман Јусуе, за Обот, су 6 момака, крцат трговине.

Траб. при. „Леоне“, тон. 35, кап. Брахим Дрми, за Обот, су 5 момака, крцат трговине.

Траб. при. „Улузие“, тон. 43, кап. Мустафа Јахоја, за Мјетке, су 7 момака, крцат вуно.

Уцињ, 2. Септембра. — Ове недеље имали смо вјетрове од I. и IV. четвртца, умјерене и лагунне, кадмад мало да не ведро а кад кад понешто облачно и мирно море.

Доједрише:

Траб. при. „Улузие“, тон. 43, кап. Мустафа Јахоја, из Оботи, крцат за Мјетке.

Траб. итал. „Дуе Сореле“, тон. 50, кап. Павлов Антон, из Дубровника, крцат за Драч.

Траб. при. „Велоче“, тон. 19, кап. Бет Уси, из Драча, крцат за Мјетке.

Траб. тур. „Софија“, тон. 18, кап. А. Омер, из Драча, крцат за Мјетке.

Траб. при. „Баролиа“, тон. 15, кап. Мехмед Али, из Бара, празан.

Траб. при. „Глорија“, тон. 38, кап. Фази Мехмед, из Обота, крцат за Тријешње.

Траб. при. „Роза“, тон. 16, кап. Тахир Јусуе, из Риска, празан.

Траб. при. „Скутарино“, тон. 25, кап. Мустафа Дани, из Обота, крцат за Тријешње.

Брац. при. „Ређина“, тон. 6, кап. Бет Бузук, из Драча, крцат котрова.

Брац. при. „Сежана“, тон. 3, кап. З. Мустафа, из Драча, крцат котрова.

Брац. при. „Бар“, тон. 3, кап. К. Зекиел, из Драча, крцат лењама.

Брац. при. „Сежана“, тон. 2, кап. З. Мустафа, из Бојане, празан.

Брац. при. „Ређина“, тон. 6, кап. Бет Бузук, из Бара, празан.

Брац. при. „Душа Моја“, тон. 4, кап. А. Брахим, из Медове, крцат лењама.

Брац. при. „Живљо“, тон. 3, кап. А. Усени, из Медове, крцат дрва.

Поједрише:

Траб. при. „Улузие“, тон. 43, кап. М. Јахоја, за Мјетке, крцат из Обота.

Траб. итал. „Дуе Сореле“, тон. 50, кап. Павлов Антон, за Драч, крцат из Дубровника.

Траб. при. „Велоче“, тон. 19, кап. Бет Уси, за Мјетке, крцат из Драча.

Траб. тур. „Софија“, тон. 18, кап. А. Омер, за Мјетке, крцат из Драча.

Траб. при. „Каролина“, тон. 15, кап. М. Али, за Кра, празан.

Траб. при. „Глорија“, тон. 38, кап. М. Али, за Кра, празан.

кап. Фази Мехмед, за Тријешње, крцат из Обота.

Траб. при. „Роза“, тон. 16, кап. Тахир Јусуе, за Драч, празан.

Траб. при. „Скутарино“, тон. 25, кап. Мустафа Дани, за Тријешње из Обота.

Брац. при. „Ређина“, тон. 6, кап. Бет Бузук, за Бар, крцат из Драча.

Брац. при. „Сежана“, тон. 3, кап. З. Мустафа, за Св. Никола, празан.

Брац. при. „Бар“, тон. 3, кап. К. Зекиел, за Медову, празан.

Брац. при. „Душа Моја“, тон. 3, кап. А. Брахим, за Медову, празан.

Брац. при. „Сежана“, тон. 3, кап. З. Мустафа, за Св. Никола, празан.

Бар, 29. Августа. — Ове недеље за прва два дана имали смо вјетрове од I. и IV. квад. са лаганим временом, на два тога јужне вјетрове средње са небом облачним и кином и сједом море узбуњено.

Барометар који бијаше сачао на 75 — 8 мм паде на 76 — 4.

Стање температуре Ресм. 20.

22. тек. м. дође редовно из Тријешња и Дазмације пар. аус. уг. „Тритоне“, тон. 587, кап. Ф. Радонић. Исти изво обично учини своје операције за ову луку и крену у пренисато вријеме за Арбанију и Кра.

Исти дан дође из Уциња траб. тур. „Лаура“, тон. 10; кап. Исмаил Мехмед, крцат жита за оаће.

Такођер исти дан дође из Бари траб. при. „Кавал Марино“, кап. Сулејман Ахир, су 4 друга са пешто ориза, и траб. грчки „Калисо“, тон. 36, кап. Касими Никола, крцат петрола. Обавља бине постављени да изврше пренисате 10 дана чварантине.

23. тек. дође из Цавтата брац. аус. уг. „Марија“, тон. 17, кап. Микело Бјани, крцат влака за оађе.

27. тек. врати се уредно из Кра и Арбаније пар. аус. уг. „Тритоне“, тон. 587, кап. Ф. Радонић. Исти испуца неколико путника и трговине за оаће и крену сјутра дан за Дазмацију и Тријешње.

Исти дан дође из Котора брац. аус. уг. „Нико Вукот“, тон. 16, кап. Лука Белауза, крцат влака за оађе.

РАЗНЕ БИЉЕНКЕ.

(Изложба народних и вјештачких рукотворина Српских у Новом Саду). Изложбу је посетило 11. (23.) Авг. прије подне њих 8288 особа. Највише гледе животице Степан Тодоровић из Биограда са жеком својом бјеше очаран љепотом изложбе, па је многе ствари прегледао. Јован Бошковић, професор велике школе из Биограда и Јован Ђорђевић, професор учитељске школе дивили су се богатству изложених женских радова, том са сваким појаву снаге и величине духа српског народа. Милош Димитријевић, посланик и чести родољуб српски рече, да је изложба права глорификација српског женског рада. Он је купио више ђилмова. Септембар Феликс Ђорда из Будим-Пеште занесен љепотом изложбе рече, да је српски народ јако даровит народ и да је кадар у свакој струци знања и умјена па сад, ето, и ручног рада свијет задивити бујношћу своје маште, разборитишћу свога ума, и умјетношћу свога посла. Нарочито допади су му се ђилмови и бијели вез, што су веле суботчанке. То је, вели, право пртање игло. Б. Диптаји, из Будим-Пеште који је обилао све изложбе на свијету, накупио је много ствари, и рече, да је изложба тако вјештачки и укусно удешена, да се у њој на најповољнији начин импозантно приказује величина српских женских рукотворина. (Застава).

ПРИЛОЗИ ЗА ЗИДАЊЕ „ЗЕТСКОГА ДОМА“.

(Скупно у Сријемским Карловцима г. Коста Павловић.)

	фор. новч.
Јован Станковић	10 —
Тоша Чакчић	5 —
Свет. А. Јанковић	1 —
П. Јовановић	1 —
В. Шајковић	1 —
М. Дрегаковић	50 —
Јаза Обреновић	5 —
Ст. Поповић	1 —
Павле Герепчевић	1 —
Павле Марковић	1 —
Ѓица Катарина Маринковић	3 —
Нера Кнежевић Пеша	1 —
Моја Клеарић старија	1 —
Моја Клеарић млађа	1 —
П. Кнежевић	1 —
Ср. Карлоз Штедионица	25 —
Ѓица Драгиња Ђукић	1 —
Јосиф Поповић	5 —

Проф. Барусковић 2 —
Коста Павловић 2 —
Скупна фор. 68 и 50 —
Потона суза 6131 и 41 —
Свега до сад фор. 6189 и 91 —
Петње, 15. Септембра 1884.

Одбор за скупљање прилога:
М. Изаменац. Јово Јенара.
В. Властћ.

Књижевни огласи.

Издао је 31.ли број

„ЦРНОГОРКЕ“.

у којем се налази ово:

- 1) Једно питање сина и очин одговор. Пјесма од Н. М.
 - 2) Мена вава из сепготе вап. (Из рукописа: Мозак и срце у књижевности). (Наставак). Писме Јован Павловић.
 - 3) Крст бега Љубовића. Балада од Јов. Поповића-Липовца.
 - 4) На повратку с Брањкове свечаности. В. Тријешње. Писме др. Лазо Томановић.
 - 5) Омирова Илијада. С грчког од Л. М. Врбине. Прво пјевање.
 - 6) На крајем путу. Прича Ханзена. (Наставак). С руског превео Ј. Љ. „Црногорка“, лист за књижевност и науку, излази на Петњу сваког четвртка на цијелој табаку.
- Стаје за Црну Гору Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину:
- На годину 4 фор. — а. вр.
На по године 2 — „ „
На три мјесеца 1 — „ „
- За све остале земље:
- На годину 15 франка у злату.
На по године 8 — „ „
На три мјесеца 4 франка у злату.

Претплата из Црне Горе шаље се управу „Урединштау „Црногорке“ на Петње“.

Претплата из Аустро-Угарске (Босне и Херцеговине) шаље се шаље поштом упућеном на г. Петра Рамачићу у Котор.

Претплата из Србије шаље се шаље књижиари Валожића у Биоград.

Из свијех тих крајева ко хоће може слати претплату и управу на урединштау „Црногорке“, али ваља само у плаћеном до Цетиња писму.

Нови претплатници могу још добити све бројеве „Црногорке“ од почетка нове године.

Цетње, 15. Септембра 1884.

Урединство „Црногорке“.

„НЕВЕЊ“

ЧИКА ЈОВИЊ ЛИСТ

доводи у своје поглавство броју за 1884. овај садржај: 1. Кућица — слободна (пјесма са насловном сликом). 2. У гостима. Приповијетка. 3. Још му није доста (пјесма са сликом) од Браца Душана. 4. Мале приче од великог значаја од Т. Телехорна. 5. Стојан и његов кудров (пјесма) од Р. М. Ценића. 6. Пријела му част (пјесма са сликом) од Браца Душана. 7. Рибе кад спавају (са сликом). 8. Дјечије Гратулације (пјесме). 9. Шта чини добро друштво. (Приповијетка) од Браца Душана. 10. Како су стари Римљани мјерили вријеме. Од А. Матушког. 11. Из живота индуског генерала Целсона (са сликом). 12. Овејер арица. 13. Ђацама (пјесма) од —. — 14. Дантава. 15. Ријешње даштава. 15. Ријешили су.

Рукописи и све што се тиче урединства, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien, IX. Porcellangasse 56. — „Невењ“ чик Јовињ лист, излази двапут мјесечно на читавом табаку. Цијена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 фор., на пола године 2 фор. За Србију и Црну Гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ђ. у бликама на читаву годину, односно 5 динара или 2 ђ. и 50 новч. на пола године.

Штампарија А. Нијевић у Н. Саду.

До данас није било из српског језика Зборника правила (канона) правозавно Цркве. Постојала је тазована Крмчија, али је ова веома ријетка, при томе јој је језик слабо појмљив, и правила су у највећој мјери скраћена. Грци, Руси, Румуни итј. своме језику правила, а јени се учинило, да би их и Срби морали имати на своје језику, те сам зато предузео пријевод истих. Пријевод је већ готов, и кроз који ће дан изићи из штампе потпуни

ЗБОРНИК

ПРАВИЛА

светих Апостола, васпоменских и пошесних Сбора
и светих Отаца,
који су примљена православном црквом.

Пријевод је приређен по најновијем атинском издању. У приступу казано је о свима канонима, на којих су правила у Зборнику узета, затим су подробно објашњени она четири Зборника, која данас имају висте или мање апачичке значај под Грца, Славена, и Румуна. На крају списа сам изабачи преглед свију правила, што су у Зборнику, тако да сваки лако може наћи сва правила, која му у даљој случају требају.

Књигу захваља 32 печатана табаку велике осимје. Цијена јој је у обичном узеу 3 ђ., а у кожном 3 ђ. 80 и.

Може се добити само код мене, и то за готов новч. Ко је жели имати, нека се обрати непосредно на мене, и послаћу му књигу препоручено. Наручи ли ко осам књига, платиће само за седам. Ово приједи и за књижаре, ако друкчије се мноме не утврди.

Нека је на знање, да сам односно издао број истисака наштампано, и те дакле хоће књигу да добије, мора се пожуриће са нарудбином.

У Задру (Zagreb, Dalmatien), 1. Августа 1884.

Др. НИКОДИМ МИЛАН,

(1—3)

архимандрит.

ИЗДАВАЊСКИ

ЉЕТНИ РАСПОРЕД

полазка и доласка пошта.

ЛИСТНА ПОШТА полази са Цетиња за Котор у недељу: предавање до 10 и по ура у јутро; у уторник: предавање до 10 и по ура у јутро; у четвртак: предавање до 10 и по ура у јутро.

Долazi из Котора, у уторник: раздавање у 1 уру по по дне; у сриједу: раздавање у 12 уру по дне; у четвртак: раздавање у 7 уру по по дне; у петак: раздавање у 6 уру по по дне, ако пароброд стигне на вријеме у Котор.

ДЕЛИЖАНЦА полази са Цетиња за Котор у четвртак, у 6 уру у јутро, предавање у сриједу до 6 уру по по дне.

Долazi из Котора у четвртак у 8 уру по дне, раздавање у петак у 8 уру прет по дне.

ЛИСТНА ПОШТА полази са Цетиња за Ријеку, Бар, Даниловград, Никшић, Подгорицу и Уцињ у понедељник, сриједу и суботу, предавање до 11 и по ура у јутро.

Долazi с Ријеке, из Бара, с Данило ваграда, из Никшића, из Подгорице и из Уциња у уторник, четвртак и недељу, раздавање у 10 уру у јутро, ако пошта стигне на вријеме.

ДЕЛИЖАНЦА полази за Ријеку, Бар, Даниловград, Никшић, Подгорицу и Уцињ у суботу, предавање у петак до 4 уру по по дне.

Долazi у уторник, раздавање у 10 уру прет по дне.

Канцеларија је сваки дан отворена од 8 уру до 12 у јутро и од 4 до 6 по по дне Цетиње, 1. Јуна 1883.

Управителство

Књ. црногорске поште.

ОГЛАСИ.

А. ЛАРИЊ, који тргује у Бечу IV. Technikerstrasse 9, са зборником од поштаница: блага, кунује употребне поштанске билеће црногорске и бугарске у свакој количини и плаћа 2 франка за 100 комада.

(1—3)

Личење Радикално

и ЕРЗО

свијех

БОЈЕСТИ нервозних,

ЕПИЛЕНТИЧНИХ И ТАЛНИХ

по мојој сопственој методи.

Награда се не тражи напријед него кад болесник оздрави.

Др. проф. А. МАЛАСНИНА

члан многих учених друштва

106, Faubourg, St. Antoine 106. Paris.

ЛЕКОВИ СЕ ДАЈУ ПРЕКО КИСМА.

(15—52)